

Bispevisitas i Stor-Elvdal

18. – 20. og 30. november 2025

Visitasforedrag – 30.11.2025

Innledning

«Hellige rom for alminnelige liv» er visjonen bak [strategien](#) til Hamar bispedømme. Denne visjonen underbygger at vi er ei [folkekirke](#), som skal favne om alt folket, noe som også er nedfelt i landets grunnlov. En del av den folkekirkelige teologien er at det ikke bare er i kirkerommet Gud åpenbarer seg for mennesket. Gud åpenbarer seg i skapelsen. Det skjer også ute i naturen, og, i relasjonen mellom mennesker. Når vi gjenkjenner håpet og troen, da skapes hellige rom. Dette illustreres godt i det fine diktet ***Eg elsker dei voggande tonar*** av læreren og forfatteren Petra Kvisli (1874-1947), som bodde store deler av livet sitt her i Stor-Elvdal:

*Eg elsker dei voggande tonar
og all den brennande hug.
Eg elsker kvar song som ljomar
og kvart eit barn som log.*

*Og den som med mod seg vende,
mot det som var vandt å nå,
og hjarta som sorga kjende
og endå kan sola sjå!*

*Eg elsker livet som strøymar
med voner i unge barm,
eg elsker livet som gløymer
all livsens sut og harm.*

Folkekirka skal være raus og inkluderende. Alle skal oppleve at de er velkomne. Noe av det som kjennetegner folk i Østerdalen, er nettopp gjestfrihet. Som det vil komme fram under dette foredraget, har vi fått merke dette gjentatte ganger under denne bispevisitasen.

Ei kirke er alltid kirke på et sted, tett forbundet med de omgivelsene og det folket som deler, og tar del i, kirka si. Å være kirke i dag, enten det er i Strand, på Evenstad, Koppang, Stai eller Trønnes, i Atna eller i Sollia, eller hvor som helst i verden, handler om å være i djup kontakt med sin samtid og bli opplevd som aktuell, relevant og nærværende. Jeg har under min visitas sett ei kirke som ønsker å være nettopp dette. Gjennom møter med ansatte, folkevalgte, frivillige, eldre, barn og ungdom har jeg fått se ei mangfoldig og levende kirke i lokalsamfunnet, med stort hjerte for folket som bor her.

Gjennom visitasprogrammet har vi fått gjennomført det visitasen har som hovedmålsetning; å støtte soknene, inspirere ansatte, folkevalgte og frivillige, og skape engasjement for videre arbeid i, og for, lokalsamfunnet. Dette foredraget vil handle om det jeg har fått møte og se disse dagene, og hva jeg tenker er områder som trenger særlig oppmerksomhet i årene som kommer. Foredraget vil derfor være todelt. Første del er et tilbakeblikk på programmet, med fokus på temaer vi har berørt i de mange møtepunktene disse dagene. I andre del vil jeg gi noen utfordringer dere kan arbeide videre med.

Del 1

Tirsdag

Det er et flott skue å endelig se årets første antydning av snø når vi kjører inn i Østerdalen tidlig tirsdag morgen. Det er noe uendelig vakkert og bestandig ved så se de lett hvitkledte åssidene. Vinterens komme får meg til å tenke på jordas vandring rundt sola, og den fantastisk sinnrike orden i Guds skaperverk. Det er noe evig, fast og solid ved årstidenes gang.

Døra inn til [Strand kirke](#) var åpen, og vi ble ønsket varmt velkommen til **morgenandakt** i det flotte kirkerommet. Det var gode velkomstord ved [ordfører Linda Otnes Henriksen](#), mens sokneprest Oscar Eric Karlsson ledet menigheten gjennom liturgien. De fine ordene og den vakre musikken, framført under ledelse av organist Tjeerd Bakker, ga oss en fin åpning av visitasen.

Etter morgensamlingen var det velsmakende **kirkefrokost**, med der tilhørende sang og musikk, i kirkestua i Strand, alt godt tilrettelagt av menighetsrådet.

Etter frokosten gikk ferden over Glomma til [Evenstad kirke](#), der vi fikk en omvisning i kirkerommet, før kirkelig fellestråds leder, Torunn Messelt, foredro om legendariske [Anne Evenstad](#), hun som bekostet byggingen av kirka.

Anne Evenstad avsto også eiendommen som nå huser Universitetet i Innlandet, studiested [Evenstad](#). På campus Evenstad fikk vi høre om et rikt og mangfoldig studentmiljø, forskning på høyt akademisk nivå, internasjonale relasjoner og studiestedets historie og plass i lokalsamfunnet. Vi møtte også på studentpresten i ved universitet i Innlandet, som denne dagen åpnet «Jeg-savner deg»-juletreet i forbindelse med adventstida. Der fikk også biskopen skrive på og henge opp et hjerte med hvem han savnet.

En annen virksomhet i Stor-Elvdal med betydelig internasjonal suksess er Ringnes sitt tapperi i Imsdalen. Her produseres kildevann under varemerket [Imsdal](#). På Imsdal fikk biskopen med følge en god orientering om produksjonen ved anlegget, herunder det sterke fokuset man har på helse- miljø- og sikkerhet (HMS).

Fra Imsdalen reiste vi til Koppang og [Nordstu gård](#), der vi skulle tilbringe det meste av ettermiddagen i møtevirksomhet.

Først avholdt vi et separat møte med **den kirkelige staben**. Et viktig grunnlag for enhver bispevisitas er de samtaler biskopen holder i forkant av visitasen med de ansatte. Plenumsmøtet med alle de kirkelig ansatte under visitasen følger opp disse formøtene og bereder grunnlag for videre arbeid. I staben her i Stor-Elvdal er det kompetente medarbeidere med mye god erfaring, ledet av kirkeverge Anita Moe. Vi fokuserte på hvilke muligheter de kirkelige ansatte har for i fellesskap å utvikle kirka videre for å

imøtekomme innbyggernes behov. Særlig ble det fokusert på hvordan man kan opprettholde og videreutvikle den gode kvaliteten på utøvelse av gudstjenester og kirkelige handlinger; dåp, vielse, konfirmasjon og gravferd. Det ble en fruktbar og god dialog rundt disse temaene.

Etter møte med staben, ledet prost Thomas Tinglum et **fellesmøte med [menighetsrådene](#)** i kommunen; Atneosen, Sollia, Strand og Stor-Elvdal.

De folkevalgte er de som besitter førstehåndskompetanse til det lokale livet og er valgt for å ivareta det menighetsmessige virksomhetsansvaret i soknet sammen med soknepresten. Det er all grunn til å løfte fram betydningen av dette arbeidet. Og jeg vil uttrykke takknemlighet til alle de som er villig til å stille til valg og gjøre en ekstra innsats som kirkelige folkevalgte til beste for de som bor i soknene i Stor-Elvdal. Menighetsrådene viste engasjement og kreativitet da vi diskuterte ulike problemstillinger knytta til hvordan kirka både kan være nærværende og et samlingspunkt i bygda. Det ble også diskutert muligheter for enda mer samarbeid på tvers av soknegrensene.

Neste post på programmet var møte med [Stor-Elvdal kirkelige fellesråd](#). Vi samtalte med utgangspunkt i de rapportene som var innsendt på forhånd, blant annet om ressurser og mulige prioriterte satsningsområder framover, og, ikke minst, hvordan en kan klare å kommunisere ut hva kirka kan bidra med overfor innbyggerne og lokalsamfunnet. En viktig del av denne samlingen er å gjøre forberedelser inn mot møtet med kommunen senere i visitasen.

Aktivitetshuset i Koppang sentrum var neste stoppested. [Aktivitetshuset](#) er etablert i det tidligere biblioteket, og huser blant annet frivilligsentralen og fritidsklubb. Vi fikk gleden av å observere barn fra 4. trinn og oppover i aktiviteten «Ung husflid» i imponerende kunstnerisk utfoldelse under veiledning av damene i Stor-Elvdal husflidslag. Aktivitetshuset er en flott møteplass på tvers av generasjonene.

Vi avsluttet kvelden i hyggelig lag med representanter fra kommune, kirke og samarbeidspartnere med en velsmakende middag av lokale råvarer gjort i stand av Stor-Elvdal kirkelige fellesråd. Det var også nydelige kunstnerisk innslag av ekteparet Hamilton; Ane (varaordfører) og Stephen (medarbeider i kirkelig undervisning).

Onsdag

Vi åpnet visitasens andre dag med **morgensamling** i [Koppang kirke](#) under ledelse av soknepresten. Kirkestua på Koppang deler bygg med Stor-Elvdal naturbarnehage, noe som skaper en helt særegen dynamikk i møte med livets mange, og ulike, faser og riter.

Ett av mange høydepunkt under visitasen var besøket på [Stor-Elvdal ungdomsskole](#). Der møtte vi elever på 9. trinn, som hadde forberedt spørsmål til biskopen om ulike temaer. Jeg svarte etter beste evne, og opplevde å få en god dialog med ungdommene. Vi fikk også høre om skolens satsning på friluftsliv gjennom et valgfag mange deltar i på tvers av flere trinn.

Det er et betydelig potensial for økt samarbeid mellom skole og kirke for å bidra til å oppfylle læringsmålene i skolens planverk, og i Den norske kirkes vedtatte [plan for kirkelig undervisning og læring](#). Kirka besitter en særskilt kompetanse om tradisjoner og kultur, og det er mange muligheter for overføringsverdi til fag i skolen, tenk bare på hva kirkene rommer av historie, arkitektur, kunst og håndverk. Barnehage, skole og kirke har også et felles mål om å bidra til livsmestring for barn og unge, herunder forberede til å møte krevende og komplekse situasjoner i livet.

Vi kjørte videre ned til **Øvergård**, der Knut Nicolaisen forklarte og fortalte om jaktsimulatoren han har installert i garasjeanlegget. Hele biskopens følge fikk anledning til å teste simulatoren, og hadde vi ikke hatt så tett program, så ville jeg nok blitt sterkt fristet til å forlenge denne programposten!

Neste opplevelse i programmet var et besøk til [Nordstumoen](#), nå en avdeling under Storsteigen videregående skole. Nordstumoen er et heldøgnsstilbud til elever med behov for særskilt tilrettelagt opplæring i videregående skole, der elevene lærer skolefag, øver på å bo alene, bli mer selvstendige og oppleve livsmestring. I tillegg til å få en opplysende orientering om skolens tilbud, og spise bakt potet ute i det fri sammen med elever og ansatte, fikk jeg lov til å felle et tre. I den forbindelse er det fristende å sitere noe som skal ha blitt sagt av [Pippi Langstrømpe](#), som for øvrig fyller 80 år i år - Astrid Lindgren sin første bok om Pippi kom ut i 1945:

«Det har jag aldrig provat förut, så det klarar jag helt säkert!»

Vi reiste fra Nordstumoen tilbake til Koppang, og til Stor-Elvdals største private arbeidsgiver, [Moelven Østerdalsbruket](#). På sagbruket fikk vi treffe ledelsen for virksomheten, som ga en svært interessant orientering om brukets historie, skogens betydning for området, dagens marked for bearbeidet tømmer, og framtidsutsikter for næringa.

På Nordstu gård avholdt vi også et av de mest sentrale møtepunktene under en bispevisitas: møte med **kommunens** [politiske](#) og [administrative](#) ledelse. Møtet ble ledet av ordfører Linda Otnes Henriksen, som vi var så heldige å ha med oss som følgesvenn under hele denne visitasreisa. Jeg håper ordføreren har hatt like mye utbytte av denne rundturen som jeg har, og jeg vil anta at hun også har fått sett kommunen sin fra nye sider. I hvert fall observerer man gjerne med et litt annet perspektiv når man har med seg gjester. For å lykkes som kommune er man avhengig av godt samarbeid mellom de ulike kommunale virksomhetene, og mellom politisk og administrativt nivå, men også med andre organisasjoner i lokalsamfunnet og offentlige virksomheter ellers. God samhandling krever både samarbeid og samordning.

Den grunnlovsforankrede folkekirka har sin naturlige plass i dette bildet, og vi diskuterte hva kirka betyr for et lokalsamfunn. Samarbeidet mellom kommune og kirke er godt ivaretatt i Stor-Elvdal, og det legges til rette for at kirka får rammevilkår som gjør at en både kan holde i hevd de flotte kirkebyggene og gravplassene som finnes her i kommunen, samtidig som det er noe ressurser til å ivareta kirkas øvrige samfunnsoppdrag. Det er ikke til hinder for at kirka ønsker å bidra ytterligere. Kirkelig fellesråd trakk i den sammenheng særlig fram befolkningens ønske om [navna minnelund](#) ved gravplassen i kommunen.

Det ble i møtet en fruktbar og god drøfting knytta til tematikken utenforskap og ensomhet. I [Stor-Elvdal](#) er den en relativt stor andel (nesten 1 av 5) unge mellom 15-29 år som står utenfor [arbeid og skole](#). Det er også relativt mange voksne som bor alene. Kommunen kunne fortelle at man har satt i gang et prosjekt for å arbeide med disse utfordringene. Jeg vil berømme kommunen for det gode initiativet. Kirka har et

diakonalt samfunnsansvar, og det er naturlig og nødvendig at kirka tar sin rolle i videreutviklingen av lokalsamfunnet. Dette prosjektet ser vi fram til å følge, og forhåpentligvis også kunne bidra i som kirke i lokalsamfunnet.

Ferden gikk videre til omsorgsboligene og dagsenteret i det nye, flotte bygget **Grantun**, der vi møtte noen av de eldre innbyggerne i kommunen for det tradisjonelle rakfisklaget senhøstes. De ansatte og pårørende foreningen hadde lagt flott til rette med god mat og hyggelig bordfellesskap.

[Norsk kultursenter](#) ved Stor-Elvdal hotell huser en enestående samling av kunstverk, bøker, kart og gjenstander fra, og knytta til, nasjonsbyggingen fra 1814 og utover 1800-tallet. Vi fikk være med på lærerik og inspirerende omvisning av stedets eier, Pål Sagen. Det er åpenbart at bondekulturen har hatt en stor innvirkning på norsk nasjonal identitet.

Siste programpost denne onsdagen var et besøk i [Tekna park](#). Det flotte, sentrumsnære, anlegget har kommet i stand etter mange tusen iherdige dugnadstimer fra lokalbefolkninga. Anlegget legger godt til rette for at barn og unge skal oppleve glede og mestring på ski og med såkalt «tube», og dermed ett av flere gode, varierte og meningsfulle tilbud til de yngre som er SÅ viktig for identitet og tilhørighet i et lokalsamfunn.

Torsdag

På vegen til [Atneosen kirke](#) torsdag morgen stoppet vi på turistattraksjonen [«Storelgen»](#) for en obligatorisk selfie. Storelgen er åpenbart også identitetsskapende for området, i tillegg til å fungere som et trafikksikkerhetstiltak. I det lyse og intime kirkerommet i Atneosen ble det denne klare og kjølige dagen holdt morgenandakt, også stemningsfullt tonesatt av, blant flere, fiolinist Lita Breitenberg.

Fra kirka reiste vi til det fredede tunet på [Atneosen gård](#), der vi i den autentiske østerdalsstua fra 1662 fikk høre om gårdens historie. Brukerne Christian og Kristin Mathiesen ga også et innblikk i bonde- og skogeierkulturen i området.

Vi kjørte over brua, og inn til Atna sentrum for et besøk på legendariske [Glopheim kafè](#), der det virket som hele grenda hadde møtt opp. Glopheim er ansett som en av Nordens best bevarte 50-talls kafèer, og er også fredet av Riksantikvaren. Autentisiteten bidrar til at stedet holdes i hevd, i drift og som et sosialt treffpunkt i lokalsamfunnet.

Så var det på tide å vende nesa opp Atndalen, mot Sollia og Rondane.

Den første destinasjonen i Sollia var [ELT bakeri](#), der vi fikk stifte bekjentskap med innehaver Miro van Vreckem. Biskopen med følge fikk både bidra i matlagingen, noe som gir et førstehands innblikk i produksjonen, og, ikke minst, smake på det gode resultatet. Det er imponerende hva den unge belgiske mannen har fått til i fjellbygda. Biskopen fikk også med seg en surdeigskultur hjem, og et lynkurs i brødbakerkunsten. Det er allerede produsert fire Sollia-brød på Hamar med surdeig og oppskrift fra Miro.

[Sohlbergplassen](#), med den fantastiske utsikten til Rondane, er et «must» for de som besøker Sollia. Da vi kom dit, var sola i ferd med å gå ned, noe som ga et perfekt lys for å oppleve den genuine «Vinternatt i Rondane» som vi skulle få høre mer om senere på kvelden.

Bonden, organisasjonsmannen, bygdeutvikleren og kulturverneren Jo Øvergård har bygd opp et privat [krigshistorisk museum](#) – en ganske så unik samling av våpen, uniformer, effekter og utstyr fra 2. verdenskrig, et besøk der er både spennende, lærerikt og til ettertanke sett i sammenheng med at det igjen er krig i våre nærområder i Europa.

Vi ble invitert inn til Øvergård på Amperhaugen, der vi fikk en fortelling av Håkon Edvard Nettet om maleriet [«Vinternatt i Rondane»](#), Norges nasjonalmaleri, som vi fikk se «in natura» på Sohlbergplassen - plassen som er kalt opp etter kunstneren som skapte nasjonalmaleriet.

Håkon Edvard var også den som innledet avslutningen av rundturen i Sollia, da vi hadde tatt plass i vakre og rikt utsmykkede [Sollia kirke](#), med sin historiske gjennomgang av den

godt bevarte kirka fra 1738. Deretter ble det avholdt stemningsfull andakt i kirkerommet, hvor vi også fikk høre, blant flere, koret [Corvus Corax](#).

Jeg reiste hjem fra Stor-Elvdal med sterke inntrykk, entusiasme og glød fra gode opplevelser og fine dager.

Del 2

Når jeg nå går over til del 2 av foredraget vil jeg peke på noen områder for videre arbeid i menighetene, i de kirkelige rådene og i samarbeidet med hele lokalsamfunnet. Jeg har delt inn i fem hovedområder, og jeg vil bruke dem som overskrift på utfordringene til soknene her.

Det første hovedområdet er:

I Gudstjenester og kirkelige handlinger

Jeg er svært takknemlig for at lokalsamfunnet har valgt å bruke ressurser på ivaretagelse av de flotte kirkene og kirkegårdene her i Stor-Elvdal. Kirkene i grendene her er både vakre smykker og markører i kulturlandskapet og langs vegen. Det er kirker som gir rom for livet. I samtalene med de ansatte løfta jeg fram viktigheten av det gode arbeidet med gudstjenester, dåp, konfirmasjon, bryllup og begravelser – det å gjøre «basic bra» som jeg gjerne kaller det. Her samhandler kirka med alle i lokalsamfunnet. Gjennom visitasdagene har vi fått delta på flere av disse møtepunktene med samfunnet rundt oss, slik som i dagens visitasgudstjeneste. Både i møte med staben og menighetsrådene har jeg blitt presentert hvordan dere arbeider med gudstjenestene. Når vi arbeider med gudstjenestepplan kan dette også videreutvikles gjennom et årshjul som angir tema, anledning og eventuelle samarbeidspartnere. Erfaring viser at godt samarbeid med ulike aktører, og tverrfaglighet gir økt kirkesøkning. I menighetene i Stor-Elvdal har dere et ganske høyt antall gudstjenestedeltakere sett i forhold til folketallet. Samtidig er arbeid med gudstjenesteutvikling et kontinuerlig arbeid hvor man må spørre etter hva som skal bevares, hva som skal etableres, og hva man skal avvikle. Samtalene om hvordan vi er kirke på vårt sted er diskusjoner det er naturlig å

gjennomføre i en dialog mellom råd og stab. Ett av mine perspektiver er at innbyggerne søker til kirka når det som skjer der berører livet vårt helt konkret. Det kan være gjennom direkte involvering av enkeltpersoner eller samarbeid med grupper, men også indirekte gjennom deltakelse av andre, eller søkelys på temaer som berører menneskers liv. Mer konkret kan vi spørre oss: "Hvordan skal vi bruke denne gudstjenesten til å involvere lokalsamfunnet?".

Dette er i tråd med Den norske kirkes strategi, som utfordrer oss til å være ei kirke som åpner rom for tro, ei kirke som er der livet leves, og ei kirke som er mer for flere.

Jeg vil også se dette i sammenheng med prioriteringen av, og tilrettelegging for, hvordan de ulike kirkebyggene i Stor-Elvdal kommune generelt, og i Stor-Elvdal sokn spesielt, benyttes. For meg synes det klart at [Stor-Elvdal kirke](#) skal være ei hovedkirke, som naturlig benyttes for de spesielle anledningene og som bør videreutvikles som sådan. Det er åpenbare utfordringer knytta til trafikkbildet ved kirka, og jeg har registrert at vegmyndighetene nå har satt ned fartsgrensen forbi hovedkirka permanent til 40 km/t. Jeg håper den gode dialogen og samarbeidet med vegmyndigheter og kommune kan bidra til at man finner så gode løsninger som mulig ved Stor-Elvdal hovedkirke.

Så mine første utfordringer er å:

1. *Videreutvikle årshjulet for gudstjenester og samarbeid med andre aktører i det enkelte sokn, knytta til den enkelte kirke, med tanke på å gi gudstjenesten sin egen relevans og aktualitet i lokalsamfunnet. I tillegg til arbeidet med dette, bør man evaluere eksisterende tiltak og se særskilt på hvordan Stor-Elvdal kirke kan videreutvikles for å imøtekomme menighetens og innbyggernes behov og ønsker.*

og,

2. *At råd og stab sammen ser gjennom det totale aktivitetsnivået i menighetene for å være omforent om hva som vil være viktig å satse på i tida framover. Det skal avholdes et årlig strategimøte mellom menighetsrådene råd og de ansatte. «Kirka vår – samlet plan for menighetene», er et digitalt verktøy som skal bidra til*

helhetlig, strategisk tenkning i soknet. Alle sokn må fra 2026 ta i bruk verktøyet for å kunne motta tilskudd til kirkelig undervisning og læring.

Dere har lange og gode tradisjoner, og et bredt samarbeid med det lokale kulturlivet i Stor-Elvdal. Kirke, kultur og lokalsamfunn er godt integrert i hverandre. Det har jeg opplevd flere eksempler på under disse dagene. Jeg har lyst til å løfte fram viktigheten av dette arbeidet, fordi det berører livet vårt på så mange måter. Vi møter sang og musikk i gudstjenester og kirkelige handlinger, og i egne konserter og kulturaktiviteter. Men det kan også på en særskilt måte involvere barn og unge, kor og korps, enkeltpersoner og grupper.

Da går jeg over til neste område som er:

II Omsorg og solidaritet

Stor-Elvdal hadde tidligere en 50 % stilling som diakoni som ble avviklet. Men kirka driver diakonalt arbeid likevel, med de ressursene man har. Det handler blant annet om besøk på institusjoner, gjennom enkelt-samtaler og med grundig sorgarbeid.

Soknepresten sitter også i kommunens psyko-sosiale kriseteam. Ikke minst er det mye god diakoni og omsorg i å ta vare på kirkegårdene. I Stor-Elvdal er gravplassene og kirkebyggene ivaretatt gjennom det gode arbeidet som legges ned på dette feltet, i det daglige særlig av kirketjenerne, Jon Arne Rønningen og Erling Erlingsson.

Diakonien i kirka kommer til uttrykk gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. Under visitasen har utenforskap og ensomhet blitt tematisert, dette er områder som er helt i kjernen av hva diakonien handler om. Stor-Elvdal kommune arbeider nå målretta med utenforskap som tema, og som kirke bør vi støtte opp under dette arbeidet. Kirka skal bidra til å hjelpe mennesker til å mestre livet, og dette handler av og til om å gå inn i de mest krevende sidene av det å være menneske. Kirka kan derfor jobbe med dette både på eget initiativ og i samarbeid med andre.

Jeg vil på bakgrunn av dette utfordre dere til å:

3. *Jobbe videre diakonalt med utfordringer knyttet til psykisk uhelse, utenforskap og ensomhet. I dette arbeidet er det naturlig å se til flere samarbeidspartnere, slik som kommune og lag- og foreninger.*

Det tredje hovedpunktet jeg vil fokusere på er:

III Barn og unge

I forbindelse med innføring av overordnet plan for skolen i 2020 og med tanke på intensjonen i lov for tros- og livssynssamfunn, samt Kirkemøtets vedtak om livslang kirkelig undervisning og læring, er det viktig å samsnakke om hvilke muligheter som ligger for å videreutvikle samarbeid mellom skole/barnehage og kirke. Samarbeidet skal alltid skje på skolens premisser, og bidra til å oppnå skolens læringsmål. Detaljene i hvordan man konkret legger dette opp, må utvikles lokalt, men jeg kan f.eks. antyde at død og gravferd, og kunst, arkitektur, historie og kultur kan være aktuelle temaer der skolen kan dra nytte av kirkas særskilte kompetanse og kirkerommets egenart. Både kirkerommene og kirkegårdene er aktuelle undervisningsrom. Jeg vil derfor utfordre til å:

4. *Formalisere skole/barnehage/kirke-samarbeidet. Sammen med kommune, skole og barnehage se på hvilket faglig innsteg man har for samarbeid og hvilke arbeidsmetoder det er mulig å bruke.*

IV Kirka i lokalsamfunnet

Som nevnt tidligere i foredraget er det et godt forhold her mellom kommune og kirke. Det er jeg veldig glad for, og oppmuntrer til å fortsette det gode samarbeidet. Derfor vil jeg utfordre til:

5. *At Stor-Elvdal kommune og Stor-Elvdal kirkelige fellesråd formaliserer møtepunkter for kirkas deltakelse i kommunens budsjettprosesser, gjerne slik at kirka er en naturlig medspiller helt fra oppstarten i budsjettprosessen på våren.*

Jeg har som biskop et særlig engasjement for åpne kirker. Dette har flere dimensjoner, ikke minst i beredskapssammenheng. Teologen Svein Aage Christoffersen sier det slik: «I kirkebygget skal den kristne menigheten åpne seg for denne verdens mennesker. Derfor er åpenheten ingen trussel mot kirkens egenart. Det er tvert imot åpenheten som er egenarten. I prinsippet burde kirkedørene våre stå åpne døgnet rundt, hele året.» Dette tenker jeg bør være utgangspunktet vårt: Kirkedørene burde stå åpne! Så kan vi praktisk diskutere og argumentere for når vi bør og må stenge dem, og ikke omvendt. De kirkelige ansatte i bispedømmet var i september invitert til en [stiftsdag](#) med nettopp dette som et sentralt tema, og vi samtalte også om dette i møte med rådene under visitasen. Jeg vil utfordre til at dere:

6. *Ser på mulighetsrommet for å videreutvikle åpne kirker i Stor-Elvdal.*

Det siste punktet jeg vil snakke om i dag er:

V Medarbeiderskap og organisering

Nye tider utfordrer oss til å se nøye på hvordan vi selv organiserer oss, hvilke arbeidsmetoder vi anvender og hvorledes vi ivaretar og videreutvikler kollegafellesskapet. Det kan derfor være grunn til å se på hvordan de ulike møtepunktene en har fungerer, og om det eventuelt er andre arenaer en trenger å utvikle. Det er også viktig med rom for å tenke de lange tankene og gjøre prioriteringer. I soknene i Stor-Elvdal er det en etablert praksis med stabsmøter for de kirkelig ansatte. Jeg vil anbefale at man holder fast ved disse møtepunktene, og ser på muligheten for å avholde halvårlige møter for hele staben dedikert til langsiktig planlegging.

I 2027 er det igjen valg til menighetsråd. Fra valget i 2023 ble det åpnet for at alle, eller noen, sokn i en kommune kan samarbeide om [felles menighetsråd](#). I slike tilfeller velges det et antall kandidater fra hvert sokn inn i et menighetsråd som sammen har virksomhetsansvar i soknene. Dette må eventuelt besluttet av det enkelte menighetsråd og med menighetsmøte innen utgangen av 2026. Min sjuende utfordring er derfor:

7. *Vurdere om det er aktuelt å se på løsninger om ett eller flere felles menighetsråd mellom soknene i Stor-Elvdal kommune.*

I kirka i Stor-Elvdal er dere forbilledlig gode og aktive på nett og sosiale medier. Det gis god informasjon til befolkningen, og man er hele tida aktuell. Det så vi også med de jevnlig oppdateringene på Facebook under visitasdagene. 1. desember går Stor-Elvdal kirkelige fellesråd over på den digitale plattformen til Kirkepartner. Da kommer man inn i et fellesskap med de fleste fellesrådene i Norge, noe som åpner en del nye muligheter. Min siste utfordring blir derfor å:

8. *Vurdere hvilke digitale administrative systemer som eventuelt skal innføres i lys av Den norske kirke sitt arbeid med fellesløsninger. Dette innebærer også å legge til rette for opplæring av sentrale personer.*

Avslutning

Så er tiden kommet for å takke for visitasen. Hjertelig takk til alle som har vært involvert i planlegging og tilrettelegging. Takk for alle de gode rapportene som ble sendt inn på forhånd. Takk for tillit, gjestfrihet og hyggelige bordfellesskap.

Takk for gode møter med mennesker i alle aldre. Jeg tar alle disse møtene med meg, alle hilsener, smil og meningsutvekslinger, ja, alt jeg har fått være del av under visitasen. Hjertelig takk.

Gud velsigne Atneosen, Sollia, Stor-Elvdal og Strand sokn!

Gud velsigne Stor-Elvdal kommune!

Ole Kristian Bonden

Hamar biskop